

Наставник доцент др Душица Поповић, научни сарадник

ФАРМАКОЛОГИЈА 2
ИСПИТНА ПИТАЊА

из методолошких јединица које су обрађене на предавањима и вежбама

ФАРМАКОЛОГИЈА: ПРЕДМЕТ ПРОУЧАВАЊА И ПОДЕЛА НА ДИСЦИПЛИНЕ

ФАРМАКОКИНЕТИКА (АДМЕ: апсорпција, дистрибуција, метаболизам и екскреција. Историјски осврт на фармакокинетику. Једнокомпартмански модели кинетике лека. Двокомпартмански модели кинетике лека. Трокомпартмански модели кинетике лека. Апсорпција. Дистрибуција. Метаболизам. Екскреција.)

НАЧИНИ ПРИМЕНЕ (АПЛИКАЦИЈЕ) ЛЕКОВА

ФАРМАКОДИНАМИКА (Дозирање лекова.)

НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА ЛЕКОВА

ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Фармакокинетичке интеракције. Фармакодинамичке интеракције.)

УТИЦАЈ ГЕНЕТСКИХ ФАКТОРА НА ОСОБИНЕ ЛЕКОВА

УТИЦАЈ УЗРАСТА, ТРУДНОЋЕ И ДОЈЕЊА НА ПРИМЕНУ ЛЕКОВА (примена лекова у дечјем узрасту. Примена лекова у старијој животној доби. Примена лекова у трудноћи.

Примена лекова током дојења.)

ТОКСИКОЛОГИЈА (Подела отрова према токсичности. Клиничка токсикологија. Симптоматска и супортивна терапија тровања – антидоти)

КАРДИОВАСКУЛАРНИ СИСТЕМ (Лечење артеријске хипертензије. Диуретици. Блокатори калцијумских канала. АСЕ инхибитори. Директни вазодилататори. Лечење исхемијске болести срца. *Angina pectoris*. Лечење срчане инсуфицијенције. Лечење срчаних аритмија. Антиаритмици.)

КРВ (Антикоагуланси. Антиагрегациони лекови. Фибринолитици. Терапија шока. Анафилактички шок. Септични шок. Хиповолемијски шок. Надокнада течности. Надокнада електролита. Лечење анемија. Мегалобластна анемија. Хиполипемиици.)

АЦИДОБАЗНА РАВНОТЕЖА (Ацидоза и алкалоза. Пуфери. Неоргански пуфери. Органски пуфери. Физиолошки пуфери. Регулација ацидобазне равнотеже. Плућа. Бубрези. Тубулска реапсорпција и секреција. Гломерулско-тубулска равнотежа. Бубрежни клиренс. Контрола волумена и осмоларности телесних течности.)

ВИТАМИНИ (Витамин А. Витамини Б-комплекса. Витамин Б1 (тиамин). Витамин Б2 (рибофлавин). Витамин Б5. Витамин Б6. Никотинска киселина. Витамин Б7 (биотин). Витамин Ц (аскорбинска киселина). Витамин Д. Витамин Е. Витамин К.)

МИНЕРАЛИ (Магнезијум. Цинк. Селен.)

РЕСПИРАТОРНИ СИСТЕМ (Адренергички бета-2 агонисти. Метилксантини. Антихолинергици. Гликокортикоиди. Блокатори леукотријенских рецептора. Експекторанси. Антитусици.)

ДИГЕСТИВНИ ТРАКТ (Лечење болести желуца. Повећана секреција и пептички улкус. Инхибитори протонске пумпе. Антациди. Мукопротективи. Аналоги простагландина Е1. Ерадикација *helicobacter pylori* инфекције желуца. Лечење болести црева. Лечење опстипације. Надражајни лаксативи. Лаксативи који делују запремином. Пропулзиви (прокинетици). Лечење дијареје. Лечење мучке и повраћања. Антиеметици.)

ЕНДОКРИНИ СИСТЕМ (Хормони хипоталамуса. Хормони предњег режња хипофизе. Полни хормони. Хормони панкреаса (инсулин и глукагон). Лечење дијабетес мелитус тип 1. Лечење дијабетес мелитус тип 2. Антихипергликемици. Хипогликемици. Глукагон. Лечење поремећаја нивоа калцијума. Хиперкалцемија. Хипокалцемија. Лечење метаболичких поремећаја коштаног ткива. Лечење поремећаја штитне жлезде. Хипотиреоза. Хипертиреоза. Хормони коре надбубрега. Гликокортикоиди (кортикостероиди). Минералокортикоиди. Андрогени.)

ИМУНОСУПРЕСИВИ (Кортикостероиди. Некортикостероидни имуносупресиви.)

АНТИИНФЕКТИВНА ТЕРАПИЈА (Антимикробни лекови. Антибактеријски лекови. Подела антибиотика према механизму деловања. Инхибитори синтезе делијског зида. Лекови који утичу на цитоплазматску мембрану - полипептидни антибиотици. Антибиотици – инхибитори синтезе протеина. Лекови коју утичу на ДНА и РНА бактерија.)

АНТИГЉИВИЧНИ ЛЕКОВИ – АНТИМИКОТИЦИ (Полиенски антибиотици. Антигљивични азоли. Алиламини. Ехинокандини. Остали антимикотици. Атипични антимикотици.)

АНТИВИРУСНА ТЕРАПИЈА (Лекови који делују на вирус ХИВ. Инхибитори реверзне транскриптазе. Инхибитори ХИВ интегразе. Инхибитори ХИВ протеазе. Остали антивирусни лекови. Лекови који делују на херпес вирус. Инхибитори ензима ДНК полимеразе. Аналоги нуклеозида. Ненуклеозидни инхибитори. Лекови који делују на вирус грипа. Инхибитори неураминидазе вируса грипа. Остали лекови. Лекови који делују на хепатитис вирусе. Лекови који делују на SARS-CoV-2 вирусе.)

АНТИПАРАЗИТНИ ЛЕКОВИ (Антипротозални лекови. Антихелминтици. Лекови у терапији ектопаразита. Антималарици.)

ТЕРАПИЈА МАЛИГНИХ ОБОЉЕЊА (Лекови у лечењу малигних болести. Антитуморски лекови. Подела према механизму деловања. Класични цитотоксични лекови. Лекови који селективно делују на факторе раста или ензиме малигних ћелија. Хормони и њихови антагонисти.)

АНТИАЛЕРГИЈСКИ ЛЕКОВИ (H_1 антихистаминици.)

АНТИСЕПТИЦИ И ДЕЗИНФИЦИЈЕНСИ (Антисептици. Дезинфицијенси. Гермициди. Особине идеалног антиинфективног агенса. Механизам деловања антисептика и дезинфицијенаса. Подела и класификација према пореклу. Неорганска једињења. Органска једињења. Подела и класификација према структури и функционалним групама. Неорганска једињења. Борна киселина. Натријум-тетраборат. Оксиданси. Халогени. Органска једињења хлора.)

АНТИСЕПТИЦИ И ДЕЗИНФИЦИЈЕНСИ (Органска једињења хлора - заједничке особине. Неорганска једињења јода. Органска једињења јода. Органска једињења живе.

Органска једињења - алкохоли, епоксиди и алдехиди. Етанол. Епоксиди. Алдехиди – формалдехид и аналози алдехида. Остали алдехиди и њихови аналози. Фенол и деривати. Фенол. Фенолски коефицијент - мера дезинфекционе активности. Деривати фенола. Киселине.)

НАЈВАЖНИЈА НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ОДАБРАНИХ ГРУПА ЛЕКОВА

КАРДИОВАСКУЛАРНИ СИСТЕМ: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Лечење артеријске хипертензије. Диуретици. Диуретици Хенлеове петље. Тијазидни диуретици. Диуретици који штеде калијум. Блокатори калцијумских канала. АЦЕ инхибитори. Директни вазодилататори. Лечење исхемијске болести срца. Органски нитрати. *Angina pectoris*. Лечење срчане инсуфицијенције. Лечење срчаних аритмија. Антиаритмици.)

КРВ: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Антикоагуланси. Антиагрегациони лекови. Фибринолитици. Лечење анемија. Акутно тровање гвожђем. Хронично тровање гвожђем. Мегалобластна анемија. Хиполипемии. Статини. Фибрати.)

РЕСПИРАТОРНИ СИСТЕМ: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Адренергички бета-2 агонисти. Метилксантини. Антихолинергици. Гликокортикоиди. Блокатори леукотријенских рецептора. Експекторанси. Антитусици.)

ДИГЕСТИВНИ ТРАКТ: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Блокатори хистаминских H_2 рецептора: ранитидин, фамотидин, низатидин. Инхибитори протонске пумпе. Антациди. Мукопротективи. Аналози простагландина E_1 . Ерадикација хеликобацтер пулори инфекције желуца. Лечење опстипације - лаксативи. Надражајни лаксативи. Лаксативи који делују запремином. Лаксативи који омекшавају столицу. Пропулзиви (прокинетици). Лечење дијареје. Лечење мукe и повраћања: антиеметици.)

ЕНДОКРИНИ СИСТЕМ: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Хормони хипоталамуса. Хормони предњег режња хипофизе. Полни хормони. Женски полни хормони – естрогени: природни и синтетски. Женски полни хормони – прогестагени: природни и синтетски. Мушки полни хормони – тестостерон: природни и синтетски. Хормони панкреаса (инсулин и глукагон). Лечење дијабетес мелитус тип 1. Лечење дијабетес мелитус тип 2. Антихипергликемици. Хипогликемици. Глукагон. Лечење поремећаја нивоа калцијума. Калцитонин. Препарати калцијума. Витамин Д. Флуоридни препарати. Лечење поремећаја штитне жлезде. Лечење хипотиреозе. Лечење хипертиреозе. Хормони коре надбубрега. Гликокортикоиди - кортикостероиди).

ИМУНОСУПРЕСИВИ: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Кортикостероиди. Некортикостероидни имуносупресиви. Инхибитори калцинеурина. Антитимоцитни глобулин. Моноклонска антитела. Инхибитори сигнала пролиферације Т-лимфоцита. Антиметаболити који инхибишу метаболизам ДНК.)

АНТИИНФЕКТИВНА ТЕРАПИЈА: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Антимикробни лекови. Антибактеријски лекови. Подела антибиотика према механизму деловања. Инхибитори синтезе ћелијског зида. Бета лактамски антибиотици. Гликопептидни антибиотици. Лекови који утичу на цитоплазматску мембрану - полипептидни антибиотици. Антибиотици – инхибитори синтезе протеина. Аминогликозидни антибиотици. Тетрациклини. Глицилциклини. Амфениколи. Макролидни антибиотици. Пиранозидни антибиотици (линкозамини). Оксазолидинони. Кетолиди. Стрептограмини. Лекови коју утичу на ДНА и РНА

бактерија. Хинолони и флуорисани хинолони. Нитроимидазоли. Сулфонамиди и триметоприм.)

АНТИГЉИВИЧНИ ЛЕКОВИ: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Полиенски антибиотици. Антигљивични азоли. Алиламини. Ехинокандини. Остали антимицотици. Атипични антимицотици.)

АНТИВИРУСНА ТЕРАПИЈА: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Лекови који делују на вирус ХИВ. Инхибитори реверзне транскриптазе. Инхибитори ХИВ интегразе. Инхибитори ХИВ протеазе. Остали антивирусни лекови. Лекови који делују на херпес вирус. Инхибитори ензима ДНК полимеразе. Аналоги нуклеозида. Ненуклеозидни инхибитори. Лекови који делују на вирус грипа. Инхибитори неураминидазе вируса грипа. Остали лекови. Лекови који делују на хепатитис вирусе. Лекови који делују на *SARS-CoV-2* вирусе.)

АНТИПАРАЗИТНИ ЛЕКОВИ: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Антипротозални лекови. Антихелминтици. Лекови у терапији ектопаразита. Антималарици.)

ТЕРАПИЈА МАЛИГНИХ ОБОЉЕЊА: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Лекови у лечењу малигних болести. Антитуморски лекови. Подела према механизму деловања. Класични цитотоксични лекови. Лекови који селективно делују на факторе раста или ензиме малигних ћелија. Хормони и њихови антагонисти.)

АНТИАЛЕРГИЈСКИ ЛЕКОВИ: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (H_1 антихистаминици.)

АНТИСЕПТИЦИ И ДЕЗИНФИЦИЈЕНСИ: НЕЖЕЉЕНА ДЕЈСТВА И ИНТЕРАКЦИЈЕ ЛЕКОВА (Антисептици. Дезинфицијенси. Гермициди. Подела и класификација према пореклу. Неорганска једињења. Органска једињења. Подела и класификација према структури и функционалним групама. Неорганска једињења. Борна киселина. Натријум-тетраборат. Оксиданси. Халогени. Органска једињења хлора. Неорганска једињења јода. Органска једињења јода. Органска једињења живе. Органска једињења - алкохоли, епоксиди и алдехиди. Етанол. Епоксиди. Алдехиди – формалдехид. Фенол и деривати. Киселине. Бензоева киселина. Салицилна киселина. Борна киселина.)

КЛИНИЧКА ФАРМАКОЛОГИЈА (Врсте клиничких испитивања. Фазе клиничких испитивања. I фаза. II фаза. III фаза. IV фаза. Добра клиничка пракса (Good Clinical Practice – GCP). Основни принципи добре клиничке праксе. Појмови клиничког испитивања.)

ЕТИКА У БИОМЕДИЦИНСКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА (Процес развоја новог лека од идејне замисли до увођења у терапију. Истраживање нових лекова – скупо и ризично. Нормативни етички принципи у биомедицинским истраживањима. Добровољни пристанак. Међународни стандарди за заштиту испитаника у биомедицинским истраживањима. *Declaration of Helsinki (DoH)*. Процес испитивања лека. Плацебо. Еутаназија.)

ТРАСИРАЊЕ КЛИНИЧКЕ ФАРМАКОЛОГИЈЕ (Клиничка фармакологија. Клинички фармаколог. Предуслови за клиничког фармаколога.)

КЛИНИЧКЕ СМЕРНИЦЕ - *CLINICAL GUIDELINES* (Процес стварања смерница. Формирање експертске групе. Медицина заснована на доказима - *Evidence Based Medicine, EBM*. Консензус процес. *EBM* у примени фармакокинетице и клиничке смернице.)

Смернице у прописивању лекова код бронхијалне астме. Степени тежине астме. Степенасти приступ лечењу астме према „GINA” смерницама. Смернице за терапијску примену антимикуробних лекова. Смернице за емпиријску примену антимикуробних лекова. Циљана антимикуробна терапија – смернице. Смернице за избор антимикуробног лека. Смернице за профилактичку примену антимикуробних лекова. Смернице за профилактичку примену антимикуробних лекова у нехируршким индикацијама. Профилактичка примена антимикуробних лекова у хирургији. Традиционална класификација оперативних рана и ризик од инфекције. Смернице за профилактичку примену антимикуробних лекова у хирургији. Смернице за комбинације антимикуробних лекова. Трајање антимикуробне терапије. Резистенција и смернице. Уочавање инверзије редоследа проучавања у фармакологији и клиничкој фармакологији.)

ТЕРАПИЈСКЕ СМЕРНИЦЕ КАО ТЕМЕЉ РАЦИОНАЛНЕ ПРИМЕНЕ ЛЕКОВА - ПРИНЦИПИ ЛЕЧЕЊА НАЈЧЕШЋИХ (ОДАБРАНИХ) КЛИНИЧКИХ СТАЊА (Смернице у прописивању лекова за хипертензију. Лечење есенцијелне хипертензије. Прилагођавање животних навика. Алгоритам лечења хипертензије према JNC смерницама. Индикације и контраиндикације за најзначајније групе антихипертензивних лекова према ESH/ECS смерницама. Мета-анализа. Степенат приступ лечењу хипертензије према NICE смерницама. Комбинована терапија као почетно лечење. Смернице у примени хиполипемичних лекова. Лечење хиперлипидемије. Европске смернице. Смернице САД. Ревизија смерница САД.)

ИЗВОРИ ИНФОРМАЦИЈА О ЛЕКОВИМА (Најчешћа питања о лековима. Извори информација о лековима. Класификација извора информација о лековима. Примарни извори информација о лековима. Секундарни извори информација о лековима. Библиографске базе података о лековима. Базе систематских прегледа. Водичи добре клиничке праксе. Терцијарни извори информација о лековима. Уџбеници. Приручници. Базе података о лековима. База лекова Републичког фонда за здравствено осигурање. Агенција за лекове и медицинска средства Србије (АЛИМС). Национални регистар лекова. Онлине Национални регистар лекова од 2025. године. Претраживање база података хуманих и ветеринарских лекова и медицинских средстава на званичној интернет презентацији АЛИМС. Сажетак карактеристика лека. Избор извора информација о лековима. Стављање у промет лекова.)

КОМПЛИЈАНСА, АДХЕРЕНЦИЈА, ПЕРЗИСТЕНЦИЈА И КОНКОРДАНЦИЈА У РАЦИОНАЛНОЈ ФАРМАКОТЕРАПИЈИ (Комплијанса. Комплијанса и адхеренција. Адхеренција. Фактори који утичу на адхеренцију код пацијената. Друштвени и економски фактори. Фактори здравственог система. Фактори у вези здравственог стања пацијента. Фактори у вези терапије. Фактори у вези пацијента. Мерење адхеренције. Директне методе мерења адхеренције. Индиректне методе мерења адхеренције. Перзистенција. Конкорданција.)

ФАРМАКОВИГИЛАНЦА (Дефиниције фармаковигиланце. Прикупљање података у систему фармаковигиланце. Добровољно / пасивно прикупљање података у систему фармаковигиланце. Предности добровољног пријављивања у систему фармаковигиланце. Недостаци добровољног пријављивања у систему фармаковигиланце. Обавезно / активно прикупљање података у систему фармаковигиланце. Додатни мониторинг безбедности лекова. Лабораторијски показатељи. Клиничка стања. Лекови. Студије у оквиру постмаркетиншког праћења лекова. Ретроспективне студије. Проспективне студије. Закључци. Примери. Систем

фармаковигиланце - Регулаторни оквир Републике Србије. Систем фармаковигиланце - Регулаторни оквир Европске уније. Учесници система фармаковигиланце. Систем фармаковигиланце носиоца дозволе за лекове. Пријављивање нежељених реакција на лек. Систем пријављивања *Individual Case Safety Report - ICSR*. Минимум података за пријављивање. Образац за пријављивање нежељених реакција на лек (НРЛ) за здравственог радника. Образац за пријављивање нежељених реакција на лек (НРЛ) за пацијента. Дефиниције појмова који се користе у поступку пријављивања и праћења нежељених реакција на лекове. Фармаковигиланца. Нежељена реакција. Неочекивана нежељена реакција. Нежељени догађај. Озбиљна нежељена реакција/нежељени догађај. Интеракција. Предозирање. Неодобрена примена лека. Злоупотреба лека. Медицинска грешка. Изложеност леку. Процена случаја. Процена озбиљности. Процена очекиваности. Процена каузалности. *WHO-UMC Casuality Assessment System* - систем за процену каузалности. *Naranjo Adverse Drug Reaction Probability Scale (NARANJO)* - *Naranjo* скор. Валидност пријава за подношење АЛИМС-у - специјалне ситуације - регулаторни и практични аспекти. Посебни регулаторни захтеви за случајеве добијене из различитих извора.)

ТЕРАПИЈСКЕ СМЕРНИЦЕ У ЛЕЧЕЊУ ИСХЕМИЈСКЕ БОЛЕСТИ СРЦА: АНГИНА ПЕКТОРИС И

ИНФАРКТ МИОКАРДА (Фармакоепидемиологија. Појам исхемијске болести срца. Етиологија исхемијске болести срца. Фактори ризика. Ангинозни бол. Ангина пекторис. Акутни инфаркт миокарда. Компликације акутног инфаркта миокарда. Терапија ангине пекторис. Медикаментно лечење. Органски нитрати. Адренергички бета-блокатори. Антагонисти калцијумских канала. Комбинована примена органских нитрата, калцијумских антагониста и бета блокатора у терапији ангине пекторис. Реваскуларизација миокарда. Фитопрепарати као допунска терапија у лечењу ангине пекторис. Терапија акутног инфаркта миокарда. Рутинска терапија. Интервентна терапија. Антикоагулантни лекови у терапији акутног инфаркта миокарда. Фибринолитици (тромболитици) у терапији акутног инфаркта миокарда. Антиагрегацијски лекови у терапији акутног инфаркта миокарда. Статини у терапији акутног инфаркта миокарда. Сажетак лечења ангине пекторис. Сажетак лечења инфаркта миокарда.)

САВРЕМЕНА ТЕРАПИЈА ДИЈАБЕТЕС МЕЛИТУСА (Симптоми. Методе дијагнозе.

Категорије дијабетес мелитуса. Компликације шећерне болести . Терапија дијабетес мелитуса. Праћење глукозе у крви. Терапија дијабетеса типа 2. Смернице у лечењу дијабетеса типа 2 према Националном водичу добре клиничке праксе. Циљане вредности код терапије дијабетеса типа 2 оралним медикаментима. Терапија дијабетеса типа 1 - терапија инсулином. Регулација секреције инсулина. Врсте инсулина. Период савремене инсулинске терапије. Видови савремене инсулинске терапије. Циљане вредности у терапији дијабетес типа 1. Увођење инсулина у терапију. Вишеструке дозе инсулина.)

ТЕРАПИЈА КАРЦИНОМА БРОНХА (Карцином бронха. Епидемиологија. Етиологија.

Класификација тумора. Процена проширености болести „*Staging*“. Терапијски протоколи у лечењу Стадијум 0 *NSCLC*. Терапијски протоколи у лечењу Стадијум I *NSCLC*. Терапијски протоколи у лечењу Стадијум II *NSCLC*. Терапијски протоколи у лечењу Стадијум IIIA *NSCLC*. Терапијски протоколи у лечењу Стадијум IIIB *NSCLC*. Терапијски протоколи у лечењу Стадијум IV *NSCLC*. Терапијски протоколи у лечењу *SCLC*.)

ПОСТОПЕРАТИВНА ТЕРАПИЈА КАРЦИНОМА ДОЈКЕ (Рак дојке. Фактори ризика. Знаци карцинома. Дијагностика. Самопреглед. Прогностички фактори и њихов значај. Терапија карцинома дојке. Хормонске терапија. Нежељена дејства хормонске терапије. Адјувантна постоперативна терапија. Препоруке (према смерницама Националног водича клиничке праксе и *ESMO Clinical Practice Guidelines*). Хемиотерапија. Хормонска терапија. Хормонска и хемиотерапија. Постоперативна радиотерапија. Најчешће примењивани режими. Заштита од нежељених ефеката. Редукције доза.)

НАЦИОНАЛНИ ВОДИЧИ ДОБРЕ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ (Намена националних водича добре клиничке праксе. Развој водича добре клиничке праксе у Србији. Нивои доказа. Степени препорука. Садржај водича. Циклуси развоја водича.)

СМЕРНИЦЕ У ЛЕЧЕЊУ ОБОЉЕЊА ШТИТАСТЕ ЖЛЕЗДЕ (Тироидна жлезда – анатомија. Тироидна жлезда – хистологија. Тироидна жлезда – хормони. Хормони тироидне жлезде – улога. Регулација лучења хормона тироидне жлезде. Поремећаји функције тироидне жлезде. Хипертиреозидизам. Смернице код тироидитиса изазваног лековима. Претраге. Лечење хипертиреозидизма. Хипотиреозидизам – етиологија. Претраге. Лечење хипотиреозидизма.)

СМЕРНИЦЕ У ЛЕЧЕЊУ ХРОНИЧНОГ ГАСТРИТИСА

НАЦИОНАЛНИ ВОДИЧИ ДОБРЕ КЛИНИЧКЕ ПРАКСЕ - ИЗАБРАНИ ПРИМЕРИ:

ИНФЕКЦИЈЕ УРИНАРНОГ ТРАКТА (Акутне некомплицоване инфекције. Инфекције доњег уротракта. Инфекције горњег уротракта. Терапија. Лечење некомплицованих инфекција уринарног тракта. Понављане инфекције уринарног тракта. Лечење дизуричног синдрома. Лечење акутног пијелонефритиса.)

ОСТЕОПОРОЗА (Дефиниција остеопорозе. Етиологија остеопорозе. Остеопоротичне фрактуре. Дијагностика остеопорозе. Превенција остеопорозе. Индикације за лечење остеопорозе. Терапија хормонском супституцијом - тиболон. Селективни модулатори рецептора естрогена - ралоксифен. Бисфосфонати – етидронат, алендронат, риседронат. Калцијум и витамин Д.)

OTITIS MEDIA (*Otitis media acuta. Otitis media secretoria.* Дијагноза. Клиничка слика. Терапија. Фармаколошка аналгезија – парацетамол. Антибиотици.)

ДИСПЕПСИЈА (Дефиниција и етиологија диспепсије. Учесталост диспепсије. Узроци диспепсије. Алармантни симптоми диспепсије. Лечење некомплицоване дисепсије. Лечење функционалне диспепсије.)

DIABETES MELLITUS (Дијагноза и класификација дијабетеса. Терапија дијабетеса. Медикаментна терапија типа 1 дијабетес мелитуса. Акутне компликације дијабетеса. Дијабетесна кетоацидоза. Лактатна ацидоза. Хипогликемија у дијабетесу. Хроничне компликације дијабетеса. Дијабетесна обољења ока. Дијабетесна обољења бубрега. Кардиоваскуларна обољења у дијабетесу. Дислипидемија. Антитромбоцитна терапија. Цереброваскуларна болест. Дијабетесне неуропатије.)

РАК ГРЛИЋА МАТЕРИЦЕ (Епидемиолошка ситуација рака грлића материце. Настанак рака грлића материце. Етиологија. Превенција. Дијагностика и лечење. Клиничка слика рака грлића материце. Стадијум болести. Лечење рака грлића материце.)

ПРЕХОСПИТАЛНО ЗБРИЊАВАЊЕ ХИТНИХ СТАЊА (Акутна плућна емболија. Анафилактички шок, анафилакса. Главобоља.)

СЕПСА, ТЕШКА СЕПСА И СЕПТИЧКИ ШОК (Симптоми. Хитни поступци у лечењу. Нивои интезивног лечења. Превенција инфекције.)

ГИХТ (Узроци хиперурикемије. Дефинисање коморбидних стања. Лечење гихта. Фармакотерапија. Инхибитори ксантин оксидазе. Урикозурици. Уролитици. Акутни артритис.)

СЛУЧАЈЕВИ ИЗ ПРАКСЕ „ПАПИРНИ ПАЦИЈЕНТИ“ (приказ 53 случаја и за сваки од њих у вези одређене терапије по четири понуђена одговора/исказа, од којих само један треба означити као тачан: интерактивни рад са студентима)

СМЕРНИЦЕ У ЛЕЧЕЊУ БОЛА (Ноцицептиван бол. Неуропатски бол. Периферни неуропатски бол. Централни неуропатски бол. Акутни бол. Хронични бол. Малигни бол. Најчешћи узроци хроничног немалигног бола. Лечење бола. Немедикаментозне мере. Смернице за медикаментозно лечење акутног бола. Благ до умерен бол - неопиоидни аналгетик. Јак или врло јак бол - опиоидни аналгетик. Опиоиди. Доступни опиоиди у Републици Србији. Смернице за лечење хроничног бола. Аналгетске степенице – аналгетски лифт. Лечење бола помоћним лековима. Терапија појединих врста бола. Ноцицептивни – површински соматски бол. Ноцицептивни – дубински соматски бол. Ноцицептивни бол – скелетни мишићи. Ноцицептивни – висцерални бол – колике. Ноцицептивни – висцерални – трајни бол. Неуропатски бол. Терапијске смернице за лечење малигног бола. Основни принципи. Посебне технике аналгезије. Смернице у примени нестероидних антиреуматика (*NSAR-NSAIL*). Деловање *NSAR (NSAIL)* на крвни притисак. Пример значаја добро осмишљених студија за израду смерница. Релативни ризик јављања кардио-васкуларних догађаја са применом *COX-2* инхибитора и *NSAR*.)